174777 C
19-10-67

cc: alle Ministers

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 — 'S-GRAVENHAGE

A 351.88(4):336
RvM
C 351.88(4):336
Coord. Co-

AAN: Zijne Excellentie
de Minister President
Voorzitter van de Raad voor
Europese Zaken,
te
's-GRAVENHAGE.

Directie/Afdeling: DGES

Datum: 18 oktober 1967

Onderwerp: Conclusies Coördinatie Commissie van 18 oktober 1967

Kenmerk: 184790

Foto-no. F/11224/67

Ter behandeling in de Raad voor Europese Zaken van vrijdag 20 oktober 1967

Bijgaand moge ik U de conclusies doen toekomen van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen welke heden, ter voorbereiding van de Raadszitting op 23 en 24 oktober a.s., bijeen kwam.

DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

H.J. de Koster

© NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2896
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S01594

F/11224/67a

Conclusies van de vergadering van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen van 18 oktober 1967 met betrekking tot de Raadszitting van de EEG op 23 en 24 oktober a.s.

---

1. Non-proliferatieverdrag
De Coördinatie Commissie nam kennis van de mededeling van de Heer Spierenburg, dat op verzoek van Minister Brandt in de komende Raadszitting gesproken zal worden over het non-proliferatieverdrag. Het verschil van mening tussen Duitsland en Italië enerzijds en de Benelux-landen anderzijds omtrent de door de Euratom-landen te eisen wijzigingen in de voorliggende teksten schijnt onder de huidige omstandigheden vrijwel niet overbrugbaar. Men kwam overeen, dat tegen het bespreken van dit probleem in de a.s. Raad geen bezwaar bestaat, hoewel het de voorkeur zou verdienen indien dit gesprek in zeer kleine kring zou kunnen plaatsvinden.

2. Toetreding van het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Denemarken en Noorwegen tot de Europese Gemeenschappen
De Coördinatie Commissie besprak de interdepartementale nota (toegezonden onder no 184789, punt 4 van de agenda van de REZ) over dit onderwerp. In grote lijnen kon men zich verenigen met de in deze nota weergegeven opvattingen omtrent de van Nederlandse zijde te volgen beleidslijn bij de komende besprekingen in de EEG-Raad.

Men was het erover eens dat het, mede met het oog op de zg. bemiddelende positie die de Bondsrepubliek op het ogenblik wenst in te nemen, niet opportuun is om reeds op de a.s. Raadsvergadering het vraagstuk van de opening der onderhandelingen op de spits te drijven. Niettemin zal men er mee rekening moeten houden dat vroeger of later een showdown met Frankrijk niet te vermijden zal zijn.

/ verder

De Coördinatie Commissie kwam overeen dat Nederland deel kan nemen aan een/voorbereidend gesprek tussen de Zes omtrent de Engelse toetreding, mits daarbij voldaan wordt aan de volgende vijf voorwaarden:
- Er dient een beperkte lijst van onderwerpen te worden opgesteld;
- er dient een tijdslimiet voor dit gesprek te worden overeengekomen;
- deze voorbereidende studie dient expressis verbis te geschieden "teneinde de toetredingsonderhandelingen te kunnen openen";
- indien zulks nodig is om tot een gemeenschappelijk standpunt te kunnen komen moet het mogelijk zijn kontakt met de Engelse Regering op te nemen;
- de aldus overeengekomen standpunten mogen niet meer zijn dan uitgangsstellingen, geen definitieve voorwaarden.

Ten aanzien van het vereiste van een tijdslimiet moet rekening gehouden worden met de Engelse wens om tegen het einde van het jaar enig uitzicht te hebben op het verdere verloop van de gang van zaken. Een studieperiode à Six van drie maanden zou echter uiteindelijk kunnen worden aanvaard, waaarbij uiteraard het Comité van Permanente Vertegenwoordigers zijn werkzaamheden zodanig zal moeten inrichten dat de voorbereiding van de onderhandelingen in die periode kan worden voltooid. Ten aanzien van de expliciete vermelding van het doel van de opening der onderhandelingen besefte men dat dit een zeer wezenlijk punt is, zonder dat dit echter de zekerheid geeft dat aan het einde van de studieperiode Frankrijk inderdaad aan de opening van deze onderhandelingen zal willen medewerken. Een weigering van Frankrijk op dat moment zou echter een duidelijk onredelijk karakter dragen, hetgeen voor het verdere verloop van zaken, met name het behoud van de eenheid van de Vijf, van belang kan zijn. Ten aanzien van de eventuele kontakten op te nemen met de Engelse Regering toonde de Coördinatie Commissie zich huiverig voor het overlaten hiervan aan de Europese Commissie (gesteld al dat Frankrijk daaraan zou willen meewerken). Deze kontakten zouden op het informatieve vlak van nut kunnen zijn, maar zij zouden niet mogen ontaarden in pseudo-onderhandelingen, daar dit de druk zou doen wegvallen om tot werkelijke onderhandelingen te komen.

Voor wat betreft het vraagstuk van de Engelse economie en betalingsbalans werd opgemerkt, dat met name de Fransen het van meet af aan centraal zullen stellen. Hiermee wordt een materie geintroduceerd die zonder de Engelsen niet zinvol besproken kan worden; een langdurig voorgesprek à Six over dit onderwerp moet dan ook worden vermeden. Dit voorgesprek zou zich moeten beperken tot studie en analyse. Tijdens de onderhandelingen zouden de Britten inzicht moeten verschaffen omtrent hun visie op het economisch herstel, waarbij eventuele conclusies omtrent de te nemen maatregelen in de allerlaatste fase van de onderhandelingen zouden kunnen worden getrokken.

Ten aanzien van de vraag welke overige onderwerpen toelaatbaar geacht zouden kunnen worden voor het prealabele gesprek van de Zes werd het volgende overeengekomen:

- <u>Het karakter van de Gemeenschappen</u>
  In afwijking van hetgeen daaromtrent in de nota is gesteld, achtte de Coördinatie Commissie het beter om op dit punt de Italianen te volgen, die voorstellen om dit onderwerp niet voorafgaand aan de onderhandelingen, maar parallel daarmee te bespreken;

- technologische samenwerking
  Men onderschreef de conclusie van de nota dat dit onderwerp buiten de onderhandelingen dient te worden gehouden, daar het geen onderdeel van het Verdrag of van de wetgeving van de Gemeenschap uitmaakt. Dit zou alleen kunnen veranderen indien de Zes inmiddels een beleid op dit terrein zouden kunnen vaststellen; x)
- problemen verband houdende met de overgangsperiode
  Het zou een voordeel zijn om over deze problemen, die voornamelijk verband houden met de totstandkoming van de douaneunie en enkele overige onderwerpen (zoals de vrijheid van kapitaalverkeer) tussen de Zes tot afspraken te komen, daar men het op deze gebieden waarschijnlijk spoedig eens kan worden en zulks de opening zou geven om eventueel met een gedeeltelijk mandaat de Engelse onderhandelingen te beginnen. Voor het entameren van onderhandelingen op basis van een gedeeltelijk mandaat zijn in de EEG vele voorbeelden te vinden. Het is nog te vroeg om zich uit te spreken over de duur van de overgangsperiode;
- landbouwfinanciering
  Het zal zeer moeilijk zijn dit probleem buiten het gesprek te houden. Zo lang mogelijk zal moeten worden vastgehouden aan het standpunt van de Heer Mansholt (vermeld op pag. 5 van bovengenoemde nota). Het vraagstuk kan besproken worden als één van de problemen samenhangend met de overgangsperiode, doch niet aanvaardbaar is dat de Zes het vóór de opening van de onderhandelingen eens zouden moeten worden over de definitieve landbouwfinanciering ná 1970;
- Commonwealthvraagstukken
  Zo mogelijk dient het gesprek hierover beperkt te worden tot de vraagstukken van het Commonwealth Sugar Agreement en de boteruitvoer van Nieuw-Zeeland. Aan de besprekingen van overige Commonwealth-vraagstukken bestaat geen behoefte, doch daartegen is evenmin veel bezwaar.

3. Griekenland
   De Coördinatie Commissie wijdde een korte gedachtenwisseling aan de complicaties die gerezen zijn rondom het leningenproject van de Europese Investeringsbank voor wegenaanleg op Kreta. De Heer Spierenburg gaf een uiteenzetting van de discussie die terzake in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers is gevoerd, daarbij hij aankondigde dat het vraagstuk op verzoek van de Europese Commissie in de a.s. Raad ter sprake zal komen. Van de zijde van het Ministerie van Buitenlandse Zaken werd het verloop van de besprekingen in de organen van de Europese Investeringsbank uiteengezet en werd tevens tot uitdrukking gebracht dat een Raadsdiscussie op dit punt, uit binnenlands politiek oogpunt, bepaald inopportuun wordt geacht. De Coördinatie Commissie kwam overeen de hier gerezen problemen te verwijzen naar de Raad voor Europese Zaken.

4. Tunesie, Marokko, Oost-Afrika
   De Coördinatie Commissie constateerde dat over deze onderwerpen van de a.s. Raad in het huidige stadium geen bijzondere opmerkingen te maken zijn.

x) Uiteraard zullen wel de relevante Euratomvraagstukken in onderhandeling komen.